

Säkerhetsdatablad

Upphovsrätt, 2025, 3M Company. Samtliga rättigheter förbehållna. Kopiering och/eller nedladdning av denna information i syfte att tillgodogöra sig 3M:s produkter på tillbörligt sätt är tillåten under förutsättning att: (1) informationen kopieras i sin helhet utan några ändringar om inte 3M, i förväg lämnar skriftligt godkännande därtill, och (2) vare sig kopian eller originalet säljs vidare eller på annat sätt distribueras i vinstsyfte.

Dokumentnummer:	07-7184-0	Version:	7.01
Datum (nytt eller omarbetat):	2025-02-24	Föregående datum:	2023-07-19

Säkerhetsdatabladet har sammanställts i enlighet med REACH (EG nr 1907/2006 med ändringar).

Avsnitt 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1 Produktbeteckning

3M™ Scotch-Weld™ Epoxy Structural Adhesive DP410 Off-White: Part A

Produktidentifikationsnummer

UU-0030-1607-6

7100055705

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Identifierade användningar

Konstruktionslim

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Adress:	3M Svenska AB, Herrjärva torg 4, 170 67 Solna
Telefon:	08-92 21 00
e-post:	nordicproductehsr@mmm.com
Hemsida:	www.3M.se

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

112 – begär Giftinformation

Avsnitt 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

CLP-förordningen (EG) nr 1272/2008

Hälso- och miljöklassificeringarna för detta material har härledts med hjälp av beräkningsmetoden, utom i de fall då testdata finns tillgängliga eller klassificeringen av den fysiska formen. Klassificering (er) baserade på testdata eller fysisk form anges nedan, om tillämpligt.

Klassificering:

Frätande/irriterande på huden, kategori 1B - Skin Corr. 1B; H314
Allvarlig ögonskada/ögonirritation, kategori 1 - Eye Dam. 1; H318
Hudsensibilisering, kategori - Skin Sens. 1; H317

Se avsnitt 16 för faroangivelsernas (H) fullständiga lydelser.

2.2 Märkningsuppgifter

CLP-förordningen (EG) nr 1272/2008

Signalord

FARA.

Farosymboler

GHS05 (Frätande) | GHS07 (Utropstecken) |

Faropiktogram

Innehåll:

Bestandsdelar	CAS-nr	EG-nr	Vikt-%
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol	4246-51-9	224-207-2	30 - 70
Kalciumnitratettrahydrat	13477-34-4	233-332-1	7 - 13
2,4,6-tris(dimetylaminometyl)fenol	90-72-2	202-013-9	7 - 13

Faroangivelser:

H314	Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon.
H317	Kan orsaka allergisk hudreaktion.

Skyddsangivelser

Förebyggande:

P260A	Inandas inte ångor.
P280D	Använd skyddshandskar, skyddskläder och ögonskydd/ansiktsskydd.

Åtgärder:

P303 + P361 + P353	VID HUDKONTAKT (även håret): Ta omedelbart av alla nedstänkta kläder. Skölj huden med vatten/duscha.
P305 + P351 + P338	VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.
P310	Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRALEN eller läkare.
P333 + P313	Vid hudirritation eller utslag: Sök läkarhjälp.

För förpackningar <=125 ml kan följande faro- och skyddsangivelser användas:

<=125 ml Faroangivelser

H314	Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon.
H317	Kan orsaka allergisk hudreaktion.

<=125 ml Skyddsangivelser

Förebyggande:

P260A	Inandas inte ångor.
P280D	Använd skyddshandskar, skyddskläder och ögonskydd/ansiktsskydd.

Åtgärder:

P303 + P361 + P353

VID HUDKONTAKT (även håret): Ta omedelbart av alla nedstänkta kläder. Skölj huden med vatten/duscha.

P305 + P351 + P338

VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.

P310

Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRALEN eller läkare.

P333 + P313

Vid hudirritation eller utslag: Sök läkarhjälp.

25% av blandningen utgörs av beståndsdelar med okänd akut oral toxicitet.

Innehåller 27% beståndsdelar vars farlighet för vattenmiljön är okänd.

2.3 Andra faror

Personer som är sensibiliserade för aminer sedan tidigare kan få en allergisk reaktion (korsreaktion) även för vissa andra aminer.

Denna produkt innehåller inte några ämnen som har bedömts som PBT eller vPvB.

Avsnitt 3: Sammansättning/information om beståndsdelar**3.1. Ämnen**

Ej tillämpligt

3.2. Blandingar

Beståndsdelar	Identifiering	%	Klassificeringen i enighet med förordningen (EG) nr 1272/2008
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol	(CAS-nr) 4246-51-9 (EG-nr) 224-207-2 (REACH-Nr) 01-2119963377-26	30 - 70	Skin Corr. 1B, H314 Eye Dam. 1, H318 Skin Sens. 1, H317
Amin avslutad addukt	-	10 - 30	Ämnet är inte klassificerat som farligt
Kalciumnitratettrahydrat	(CAS-nr) 13477-34-4 (EG-nr) 233-332-1 (REACH-Nr) 01-2119495093-35	7 - 13	Acute Tox. 4, H302 Eye Dam. 1, H318
2,4,6-tris(dimetylaminometyl)fenol	(CAS-nr) 90-72-2 (EG-nr) 202-013-9 (REACH-Nr) 01-2119560597-27	7 - 13	Acute Tox. 4, H302 Skin Corr. 1C, H314 Eye Dam. 1, H318
Bis[(dimetylamino)metyl]fenol	(CAS-nr) 71074-89-0 (EG-nr) 275-162-0	< 5	Acute Tox. 4, H302 Skin Corr. 1C, H314

Se avsnitt 16 för fullständiga lydelser av de faroangivelser (H) som det refereras till i detta avsnitt.

Tabellen visar klassificeringar fastställda inom EU samt kompletterande egenklassificeringar respektive klassificeringar från råvaruleverantörer.

För information om beståndsdelars hygieniska gränsvärde eller PBT/vPvB-status, se avsnitt 8 och 12 av detta SDB.

Avsnitt 4: Åtgärder vid första hjälpen**4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen**

Inandning

Flytta personen till frisk luft. Vid obehag, sök läkarhjälp.

Hudkontakt

Spola genast med mycket vatten i minst 15 minuter. Tag av förorenade kläder. Sök omedelbart läkarhjälp. Tvätta förorenade kläder före återanvändning.

Ögonkontakt

Skölj genast med stora mängder vatten i minst 15 minuter. Ta ur kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja. Sök omedelbart läkarhjälp.

Vid förtäring

Skölj munnen. Framkalla inte kräkning. Sök omedelbart läkarhjälp.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

De viktigaste symptomen och effekterna baserat på CLP klassificeringen inkluderar:

Brännskador på huden (lokal rodnad, svullnad, klåda, intensiv smärta, blåsor och vävnadsförstöring). Allergisk hudreaktion (rodnad, svullnad, blåsor och klåda). Allvarlig ögonskada (grumhet i hornhinnan, svår smärta, sönderrivning, sår, och synskador eller synförlust).

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Överexponering av denna produkt kan resultera i methemoglobinemi. Methemoglobinemi kan misstänkas kliniskt vid förekomst av klinisk cyanos vid normalt PaO₂ (som erhållits genom arteriellt blodgasprov). Rutinmässig pulsoximetri kan vara fel metod för mätning av syremättnad i närvaro av methemoglobinemi, och bör inte användas för att ställa diagnosen av denna sjukdom. Om patienten har symptom eller om methemoglobinhalten är > 20%, bör specifik behandling med metylenblått övervägas som en del av den medicinska behandlingen.

Avsnitt 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel

Vid brand: Släck branden med brandbekämpningsmedel lämpligt för vanligt brännbart material såsom vatten eller skum.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Ingen inneboende i denna produkt.

Farliga sönderdelnings- eller biprodukter

Ämne

Aldehyder
Aminföreningar
kolmonoxid
Koldioxid
väteklorid
Kväveoxider

Betingelser

Vid förbränning
Vid förbränning
Vid förbränning
Vid förbränning
Vid förbränning
Vid förbränning

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Vid allvarlig brandbekämpningssituation och om termisk nedbrytning av produkten är möjlig, använd full skyddsutrustning inklusive hjälm, friskluftsmask, heltäckande skyddsklädsel med band runt hand- och fotleder, ansiktsskydd och skydd för alla delar av huvudet.

Avsnitt 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Använd personlig skyddsutrustning baserat på resultat från en exponeringsbedömning. Se avsnitt 8 för rekommenderad personlig skyddsutrustning. Om förväntad exponering på grund av oavsiktligt utsläpp överskrider skyddskapaciteten för skyddsutrustningen som anges i avsnitt 8, eller om detta är okänt, ska skyddsutrustning som ger tillräcklig skyddsnivå väljas.

Beakta då både de fysikaliska och de kemiska farorna med materialet. Exempel på personlig skyddsutrustning för akutinsatser kan inkludera; att bära komplett skydd avsett för brandbekämpning vid utsläpp av brandfarligt ämne, att bära kemskyddskläder om spillet gäller material som är frätande, sensibiliserande, kraftigt hudirriterande, eller som kan absorberas genom skinnet, att bära tryckluftsmatat eller fläktassisterat andningsskydd om det gäller kemikalier med fara vid inandning. För information om fysikaliska faror och hälsofaror, se avsnitt 2 och 11 av säkerhetsdatabladet. Utrym området. Ventilera utrymmet. Stora spill eller spill i ett begränsat utrymme, ska förses med mekanisk ventilation för att sprida eller suga ut ångor i enlighet med god yrkeshygienisk praxis.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Undvik utsläpp till miljön.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Samla upp så mycket som möjligt av spillet. Placera i en förslutbar behållare. Torka upp rester. Förslut behållaren. Släng insamlat material så snart som möjligt i enlighet med gällande lokala/regionala/nationella regler.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Se avsnitt 8 och avsnitt 13 för mer information.

Avsnitt 7: Hantering och lagring

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Endast för industriell / yrkesmässig användning. Ej för konsumentförsäljning eller användning. Inandas inte damm/rök/gaser/dimma/ångor/sprej. Får inte komma i kontakt med ögonen, huden eller kläderna. Ät inte, drick inte och rök inte när du använder produkten. Tvätta grundligt efter användning. Nedstänkta arbetskläder får inte avlägnas från arbetsplatsen. Nedstänkta kläder ska tvättas innan de används igen.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Förvaras inte i stark värme. Förvaras åtskilt från syror.

7.3 Specifik slutanvändning

Se information i avsnitt 7.1 och 7.2 för rekommendationer kring hantering och förvaring. Se avsnitt 8 för rekommendationer avseende begränsning av exponering samt personlig skyddsutrustning.

Avsnitt 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar

Hygieniska gränsvärden

Det finns inget hygieniskt gränsvärde för något av de ämnen som anges under avsnitt 3 i detta säkerhetsdatablad.

Härledd nolleffektnivå (DNEL)

Beståndsdelar	Nedbrytn. prod.	Befolkn. grupp	Humana exponeringsmönster	DNEL
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol		Arbetstagare	Långvarig hudexponering (8 tim), systemiska effekter	8,3 mg/kg kroppsvikt per dag
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol		Arbetstagare	Långvarig inandning (8 tim), lokala effekter	1 mg/m3
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol		Arbetstagare	Långvarig inandning (8 tim), systemiska effekter	59 mg/m3
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol		Arbetstagare	Inandning, korttidsexponering, lokala effekter	13 mg/m3
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol		Arbetstagare	Inandning, korttidsexponering,	176 mg/m3

			systemiska effekter	
--	--	--	---------------------	--

Uppskattad nolleffektkonc. (PNEC)

Beståndsdelar	Nedbrytn. prod.	Testmiljö	PNEC
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol		Sötvatten	0,22 mg/l
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol		Sötvattensediment	0,809 mg/kg d.w.
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol		Periodiskt utsläpp till vatten	2,2 mg/l
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol		Havsvatten	0,022 mg/l
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol		Marint sediment	0,0809 mg/kg d.w.
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol		Avloppsreningsverk	125 mg/l

Rekommenderade kontroller: Information om rekommenderad mätutrustning finns på Arbetsmiljöverkets hemsida (www.av.se)

8.2 Begränsning av exponeringen

Se även bilagan för mer information.

8.2.1 Lämpliga tekniska kontrollåtgärder

Härdugn måste ha väl fungerande utsug. Använd allmänventilation och/eller punktutsug så att halten luftföroreningar ligger under relevanta hygieniska gränsvärden och/eller för att kontrollera damm/rök/gaser/dimma/ångor/sprej. Om ventilationen inte är tillräcklig, använd andningsskydd.

8.2.2 Individuella skyddsåtgärder, t.ex. personlig skyddsutrustning

Ögon/ansiktsskydd

Gör en exponeringsbedömning för att avgöra om det finns risk för ögonkontakt. Välj vid behov ut och använd ögon/ansiktsskydd för att förhindra ögonkontakt. Följande ögon/ansiktsskydd rekommenderas:

Ansiktsskydd

Korgglasögon med indirekt ventilation.

Tillämpliga normer/standarder

Använd ögon-/ansiktsskydd som överensstämmer med EN 166

Hud/handskydd

Gör en exponeringsbedömning för att avgöra om det finns risk för hudkontakt. Välj vid behov ut och använd skyddshandskar och/eller hudskydd som uppfyller lokala standarder. Valet ska baseras på faktorer såsom exponeringsnivå, koncentration av ämnet/blandningen, frekvens och varaktighet, fysikaliska ytterligheter såsom extrema temperaturer och andra användningsförhållanden. Konsultera tillverkare av skyddshandskar/skyddskläder för val av lämpligt hand/hudskydd. Skyddshandskar av följande material rekommenderas:

Produkt/ämne	Tjocklek (mm)	Genombrottsid
Butylgummi	0.7	=> 8 timmar
Neopren	0.5	=> 8 timmar
Nitrilgummi	0.4	=> 8 timmar

Den handskdata som presenteras är baserad på det ämne som är dermaltoxiskt och de förhållanden som rådde vid testillfället.

Genombrottstiden kan bli annorlunda när handsken utsätts för användningsförhållanden som ger ytterligare påfrestningar på handsken.

Tillämpliga normer/standarder

Använd skyddshandskar som testats mot EN 374

Om denna produkt används på ett sätt som innebär en ökad risk för exponering (t. ex. sprejning, stor risk för stänk) kan användning av skyddsoverall vara nödvändigt. Gör en exponeringsbedömning och välj vid behov ut och använd skyddskläder för att förhindra kontakt. Följande material för skyddskläder rekommenderas: Förkläde av butylgummi.

Förkläde av neopren.

Förkläde av nitril.

Andningsskydd

Vid otillräcklig ventilation använd andningsskydd.

En exponeringsbedömning kan behövas för att avgöra om andningsskydd krävs. Baserat på resultatet från exponeringsbedömningen, välj bland följande andningsskyddstyp(er) för att reducera exponering genom inandning: Filtrerande andningsskydd, halv- eller helmask med filter som skyddar mot organiska ångor samt partiklar.

Rådgör med er leverantör av andningsskydd vid frågor om olika skyddsprodukters lämplighet i specifika applikationer.

Tillämpliga normer/standarder

Använd ett andningsskydd som överensstämmer med EN 140 eller EN 136: filtertyper A & P

8.2.3 Begränsning av miljöexponeringen

Se bilaga.

Avsnitt 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Aggregationstillstånd	Fast ämne
Specifik fysikalisk form:	Tixotrop pasta.
Färg	Gul-vit
Lukt	Amin
Luktröskel	Inga data tillgängliga
Smältpunkt/frys punkt	Ej tillämpligt
Kokpunkt/kokpunktsintervall	Ej tillämpligt
Brandfarlighet	Ej tillämpligt
Undre brännbarhets-/explosionsgräns	Ej tillämpligt
Övre brännbarhets-/explosionsgräns	Ej tillämpligt
Flampunkt	≥100 °C [Testmetod: Closed Cup]
Självantändningstemperatur	Ej tillämpligt
Sönderdelningstemperatur	Inga data tillgängliga
pH	ämnet / blandningen är olöslig (i vatten)
Kinematisk viskositet	Inga data tillgängliga
Löslighet i vatten	Försumbar
Löslighet, ej vatten	Inga data tillgängliga
Fördelningskoefficient: n-oktanol/vatten	Inga data tillgängliga
Ångtryck	Ej tillämpligt
Densitet	1,09 - 1,12 g/ml
Relativ densitet	1,09 - 1,12 [Ref: vatten=1]
Relativ ångdensitet	Ej tillämpligt
Partikelegenskaper	Ej tillämpligt

9.2 Annan information

9.2.2 Andra säkerhetsegenskaper

EU Volatile Organic Compounds
Avdunstningshastighet
Flyktiga föreningar

Inga data tillgängliga
Ej tillämpligt
<=1 vikt-%

Avsnitt 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Detta material anses vara icke-reaktivt vid normal användning.

10.2 Kemisk stabilitet

Stabil.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Farlig polymerisation sker ej

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Värme

Värme utvecklas vid härdning. Härdar ej större mängd än 50 gram i ett begränsat utrymme för att förebygga för tidig reaktion (exoterm) med utveckling av intensiv värme och rök.

10.5 Oförenliga material

Starka syror

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Ämne

Inga kända.

Betingelser

Se avsnitt 5.2 för farliga sönderdelningsprodukter vid förbränning.

Avsnitt 11: Toxikologisk information

Informationen nedan kanske inte överensstämmer med EU:s klassificering i avsnitt 2 och / eller beståndsdelsklassificeringarna i avsnitt 3 om specifika ingrediensklassificeringar krävs av en behörig myndighet. Dessutom är uttalanden och data som presenteras i avsnitt 11 baserade på FN:s GHS-beräkningsregler och klassificeringar härrörande från interna riskbedömningar.

11.1. Information om faroklasser enligt definitionen i förordning (EG) nr 1272/2008

Symptom och tecken på exponering

Baserat på testdata och/eller information om ingående beståndsdelar, så kan denna produkt ge följande hälsoeffekter:

Inandning

Irritation i andningsvägarna: symptom kan vara hosta, nysningar, nästäppa, huvudvärk, heshet eller ont i näsa/hals.

Hudkontakt

Kan vara skadligt vid hudkontakt Brännskador på huden (kemisk frätskada): symptom kan vara rodnad, svullnad, klåda, värk, blåsbildning, sårbildning, död vävnad och ärrbildning. Allergisk hudreaktion: symptom kan vara rodnad, svullnad,

blåsbildning och klåda.

Ögonkontakt

Kemiska frätskador på ögonen: symptom kan vara fördunkling av hornhinnan, frätskador, sveda, tårbildning, sårbildning, försämrad syn eller synbortfall.

Förtäring

Skadligt vid förtäring. Frätning av mag-tarmkanalen: Symptom kan vara: kraftig smärta i mun, hals och buk, illamående, kräkningar och diarré; blod i avföring och/eller spyor kan också ses. Kan orsaka andra hälsoeffekter (se nedan).

Andra hälsoeffekter

Enstaka exponering kan orsaka effekter på målorgan

Methemoglobinemi: Symptom kan vara huvudvärk, yrsel, illamående, andningssvårigheter och allmän svaghet.

Annan information

Personer som redan är allergiska för aminer kan utveckla en kors-allergisk reaktion för vissa andra aminer.

Toxikologiska data

Om en beståndsdel finns angiven i avsnitt 3 men saknas i en tabell nedan, så innebär det antingen att det inte finns data tillgänglig eller att data är otillräcklig för klassificering.

Akut toxicitet

Namn	Exp.väg	Art	Värde
Produkten	Dermal		Ingen data tillgänglig; beräknad ATE >2 000 - =5 000 mg/kg
Produkten	Förtäring		Ingen data tillgänglig; beräknad ATE >300 - =2 000 mg/kg
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol	Dermal	Kanin	LD50 2 525 mg/kg
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol	Förtäring	Råtta	LD50 2 850 mg/kg
Kalciumnitratettrahydrat	Förtäring	Råtta	LD50 >300, <2000 mg/kg
Kalciumnitratettrahydrat	Dermal	liknande föreningar	LD50 > 2 000 mg/kg
2,4,6-tris(dimetylaminometyl)fenol	Dermal	Råtta	LD50 1 280 mg/kg
2,4,6-tris(dimetylaminometyl)fenol	Förtäring	Råtta	LD50 1 000 mg/kg
Bis[(dimetylamino)metyl]fenol	Förtäring		LD50 beräknad att vara 300 - 2 000 mg/kg

ATE=uppskattad akut toxicitet (acute toxicity estimate)

Frätande/irriterande på huden

Namn	Art	Värde
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol	Kanin	Frätande
Kalciumnitratettrahydrat	liknande föreningar	Ingen signifikant irritation
2,4,6-tris(dimetylaminometyl)fenol	Kanin	Frätande
Bis[(dimetylamino)metyl]fenol	liknande föreningar	Frätande

Allvarlig ögonskada/ögonirritation

Namn	Art	Värde
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol	Kanin	Frätande
Kalciumnitratettrahydrat	Kanin	Frätande
2,4,6-tris(dimetylaminometyl)fenol	Kanin	Frätande
Bis[(dimetylamino)metyl]fenol	liknande föreningar	Frätande

	r	
--	---	--

Hudsensibilisering

Namn	Art	Värde
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol	Yrkesmäs sig bedömnin g	Allergiframkallande
Kalciumnitratetrahydrat	liknande föreninga r	Ej klassificerad
2,4,6-tris(dimetylaminoetyl)fenol	Marsvin	Ej klassificerad

Luftvägssensibilisering

För beståndsdelen/beståndsdelarna, finns antingen ingen data tillgänglig eller så är data otillräcklig för klassificering.

Mutagenitet i könsceller

Namn	Exp.väg	Värde
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol	In vitro	Ej mutagen
Kalciumnitratetrahydrat	In vitro	Ej mutagen
2,4,6-tris(dimetylaminoetyl)fenol	In vitro	Ej mutagen

Cancerogenitet

För beståndsdelen/beståndsdelarna, finns antingen ingen data tillgänglig eller så är data otillräcklig för klassificering.

Reproduktionstoxicitet**Reproduktions- och/eller utvecklingseffekter**

Namn	Exp.väg	Värde	Art	Resultat	Expo.tid
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol	Förtäring	Klassificeras ej som reproduktionstoxisk (honlig)	Råtta	NOAEL 600 mg/kg/dag	-
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol	Förtäring	Klassificeras ej som reproduktionstoxisk (hanlig)	Råtta	NOAEL 600 mg/kg/dag	59 dagar
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol	Förtäring	Klassificeras ej som utvecklingstoxisk	Råtta	NOAEL 600 mg/kg/dag	-
Kalciumnitratetrahydrat	Förtäring	Klassificeras ej som reproduktionstoxisk (honlig)	liknande föreninga r	NOAEL 1 500 mg/kg/dag	-
Kalciumnitratetrahydrat	Förtäring	Klassificeras ej som reproduktionstoxisk (hanlig)	liknande föreninga r	NOAEL 1 500 mg/kg/dag	28 dagar
Kalciumnitratetrahydrat	Förtäring	Klassificeras ej som utvecklingstoxisk	liknande föreninga r	NOAEL 1 500 mg/kg/dag	-
2,4,6-tris(dimetylaminoetyl)fenol	Förtäring	Klassificeras ej som reproduktionstoxisk (hanlig)	Råtta	NOAEL 150 mg/kg/dag	2 generation
2,4,6-tris(dimetylaminoetyl)fenol	Förtäring	Klassificeras ej som reproduktionstoxisk (honlig)	Råtta	NOAEL 50 mg/kg/dag	2 generation
2,4,6-tris(dimetylaminoetyl)fenol	Förtäring	Klassificeras ej som utvecklingstoxisk	Kanin	NOAEL 15 mg/kg/dag	under dräktighet

Målg.**Specifik organotoxicitet - enstaka exponering**

Namn	Exp.väg	Målg.	Värde	Art	Resultat	Expo.tid
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol	Inandning	irritation i luftvägarna	Data är ej tillräcklig för klassificering	liknande hälsofaro r	NOAEL Ej tillgänglig	
Kalciumnitratetrahydrat	Inandning	irritation i luftvägarna	Data är ej tillräcklig för klassificering	liknande hälsofaro r	NOAEL Ej tillgänglig	

Kalciumnitratettrahydrat	Förtäring	methemoglobinemi	Orsakar organskador	Människor	NOAEL Ej tillgänglig	miljöexponering
2,4,6-tris(dimetylaminoetyl)fenol	Inandning	irritation i luftvägarna	Data är ej tillräcklig för klassificering	liknande hälsofaror	NOAEL Ej tillgänglig	

Specifik organotoxicitet - upprepad exponering

Namn	Exp.väg	Målorg.	Värde	Art	Resultat	Expo.tid
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol	Förtäring	mag/tarmkanalen hjärta endokrina systemet ben, tänder, naglar och/eller hår hematopoetiska systemet lever immunsystem muskler nervsystem ögon njure och/eller urinblåsa andningsorgan vaskulära systemet	Ej klassificerad	Rått	NOAEL 600 mg/kg/dag	59 dagar
Kalciumnitratettrahydrat	Förtäring	hjärta hud endokrina systemet ben, tänder, naglar och/eller hår hematopoetiska systemet lever immunsystem nervsystem ögon njure och/eller urinblåsa andningsorgan vaskulära systemet	Ej klassificerad	liknande föreningar	NOAEL 1 500 mg/kg/dag	28 dagar
2,4,6-tris(dimetylaminoetyl)fenol	Dermal	hud	Ej klassificerad	Rått	NOAEL 25 mg/kg/dag	4 veckor
2,4,6-tris(dimetylaminoetyl)fenol	Dermal	lever nervsystem hörselsystemet hematopoetiska systemet ögon	Ej klassificerad	Rått	NOAEL 125 mg/kg/dag	4 veckor
2,4,6-tris(dimetylaminoetyl)fenol	Förtäring	hjärta endokrina systemet hematopoetiska systemet lever muskler nervsystem njure och/eller urinblåsa andningsorgan vaskulära systemet hörselsystemet hud mag/tarmkanalen ben, tänder, naglar och/eller hår immunsystem ögon	Ej klassificerad	Rått	NOAEL 150 mg/kg/dag	90 dagar

Fara vid aspiration

För beståndsdel/beståndsdelarna, finns antingen ingen data tillgänglig eller så är data otillräcklig för klassificering.

Vid frågor som gäller den toxikologiska informationen i detta SDB, vänligen se kontaktuppgifter på första sidan.

11.2. Information om andra faror

Detta material innehåller inga ämnen som bedöms vara hormonstörande för människors hälsa.

Avsnitt 12: Ekologisk information

Nedanstående information överensstämmer inte nödvändigtvis helt med produktens klassificering i avsnitt 2 och/eller klassificering av ingående ämnen i avsnitt 3 i de fall då det finns av myndighet fastställda ämnesklassificeringar. Dessutom baseras information och data i avsnitt 12 på UN GHS beräkningsregler och klassificeringar som härrör från 3M:s bedömningar.

12.1 Toxicitet

Inga testdata tillgängliga för produkten

Produkt/ämne	CAS #	Organism	Typ	Exponering	Slutpunkt för testet	Resultat
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol	4246-51-9	Bakterie	Experimentell	17 h	EC50	4 000 mg/l
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol	4246-51-9	Golden Orfe	Experimentell	96 h	LC50	>1 000 mg/l
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol	4246-51-9	Grönalger	Experimentell	72 h	EC50	>500 mg/l
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol	4246-51-9	Vattenloppa	Experimentell	48 h	EC50	218,16 mg/l
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol	4246-51-9	Grönalger	Experimentell	72 h	EC10	5,4 mg/l
Amin avslutad addukt	-	N/A	Data ej tillgänglig eller otillräcklig för klassificering.	N/A	N/A	N/A
Kalciumnitratettrahydrat	13477-34-4	Guppy	Beräknad	96 h	LC50	1 378 mg/l
Kalciumnitratettrahydrat	13477-34-4	Fisk (Fathead minnow)	Beräknad	30 dagar	NOEC	58 mg/l
2,4,6-tris(dimetylaminometyl)fenol	90-72-2	N/A	Experimentell	96 h	LC50	718 mg/l
2,4,6-tris(dimetylaminometyl)fenol	90-72-2	Karp	Experimentell	96 h	LC50	>100 mg/l
2,4,6-tris(dimetylaminometyl)fenol	90-72-2	Grönalger	Experimentell	72 h	EC50	46,7 mg/l
2,4,6-tris(dimetylaminometyl)fenol	90-72-2	Vattenloppa	Experimentell	48 h	EC50	>100 mg/l
2,4,6-tris(dimetylaminometyl)fenol	90-72-2	Grönalger	Experimentell	72 h	NOEC	6,44 mg/l
Bis[(dimetylamino)metyl]fenol	71074-89-0	N/A	Data ej tillgänglig eller otillräcklig för klassificering.	N/A	N/A	NA

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Produkt/ämne	Cas-nr	Typ av test	Varaktighet	Typ av studie	Resultat	Protokoll
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol	4246-51-9	Experimentell Biologisk nedbrytning	25 dagar	Koldioxidbildning	-8 %CO2 evolution/THC O2 evolution	OECD 301B - Mod. Sturm or CO2
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol	4246-51-9	Beräknad Fotolys		Fotolytisk halveringstid (i luft)	2.96 timmar (t 1/2)	
Amin avslutad addukt	-	Data ej tillgänglig - otillräcklig	N/A	N/A	N/A	N/A
Kalciumnitratettrahydrat	13477-34-4	Data ej tillgänglig - otillräcklig	N/A	N/A	N/A	N/A
2,4,6-	90-72-2	Experimentell	28 dagar	Biologisk	4 %BOD/ThO	OECD 301D - Closed Bottle

tris(dimetylaminometyl)fenol		Biologisk nedbrytning		syreförbrukning	D	Test
Bis[(dimetylamino)metyl]fenol	71074-89-0	Modellerad Biologisk nedbrytning	28 dagar	Biologisk syreförbrukning	41 %CO2 evolution/THC O2 evolution	Catalogic™

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Produkt/ämne	Cas No.	Typ av test	Varaktighet	Typ av studie	Resultat	Protokoll
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol	4246-51-9	Experimentell Biokoncentration		Log fördelningskoefficient oktanol/vatten	-1.25	
Amin avslutad addukt	-	Beräknad Biokoncentration		Bioackumuleringsfaktor	2.9	
Kalciumnitratettrahydrat	13477-34-4	Data ej tillgänglig eller otillräcklig för klassificering.	N/A	N/A	N/A	N/A
2,4,6-tris(dimetylaminometyl)fenol	90-72-2	Experimentell Biokoncentration		Log fördelningskoefficient oktanol/vatten	-0.66	830.7550 Part.Coef Shake Flask
Bis[(dimetylamino)metyl]fenol	71074-89-0	Modellerad Biokoncentration		Log fördelningskoefficient oktanol/vatten	-2.34	ACD/Labs ChemSketch™

12.4 Rörligheten i jord

Produkt/ämne	Cas No.	Typ av test	Typ av studie	Resultat	Protokoll
Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol	4246-51-9	Modellerad Rörlighet i jord	Koc	1 l/kg	ACD/Labs ChemSketch™

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Denna produkt innehåller inte några ämnen som har bedömts som PBT eller vPvB.

12.6. Endokrinstörande egenskaper

Detta material innehåller inga ämnen som bedöms vara hormonstörande för miljöpåverkan

12.7. Andra skadliga effekter

Ingen information tillgänglig

Avsnitt 13: Avfallshantering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Kassera innehållet / behållaren i enlighet med lokala / regionala / nationella / internationella föreskrifter.

Förbränningsprodukter kommer att innehålla halogensyror (HCl/HF/HBr). Anläggningen måste kunna hantera halogenerat material.

Avfallskoden (EWC) baseras på vilken källa som givit upphov till avfallet. För bestämning av lämplig avfallskod i varje enskilt fall se Avfallsförordningen (SFS 2011:927 med ändringar) bilaga 4. Säkerställ även att eventuella ytterligare nationella och/eller regionala krav efterlevs. Samverka endast med godkända avfallshämtare.

Avfallskod (produkt i överlåtet skick)

- 08 04 09* Lim och fogmassa som innehåller organiska lösningsmedel eller andra farliga ämnen
- 20 01 27* Färg, tryckfärg, lim och hartser som innehåller farliga ämnen

Avsnitt 14: Transportinformation

	Vägtransport (ADR)	Flyg transport (IATA)	Sjötransport (IMDG)
14.1 UN-nummer eller id-nummer	UN3263	UN3263	UN3263
14.2 Officiell transportbenämning	FRÅTANDE FAST ÄMNE, BASIC, ORGANISK, N.O.S. (3,3'-OXIBIS (ETYLENOXI) BIS (PROPYLAMINE))	FRÅTANDE FAST ÄMNE, BASIC, ORGANISK, N.O.S. (3,3'-OXIBIS (ETYLENOXI) BIS (PROPYLAMINE))	FRÅTANDE FAST ÄMNE, BASIC, ORGANISK, N.O.S. (3,3'-OXIBIS (ETYLENOXI) BIS (PROPYLAMINE))
14.3 Faroklass för transport	8	8	8
14.4 Förpackningsgrupp	II	II	II
14.5 Miljöfaror	Icke miljöfarligt	Ej tillämpligt	Inte en marin förorening
14.6 Särskilda skyddsåtgärder	Se de andra avsnitten i säkerhetsdatabladet för mer information	Se de andra avsnitten i säkerhetsdatabladet för mer information	Se de andra avsnitten i säkerhetsdatabladet för mer information
14.7 Bulktransport till sjöss enligt IMO:s instrument	Inga data tillgängliga	Inga data tillgängliga	Inga data tillgängliga
Kontrolltemperatur	Inga data tillgängliga	Inga data tillgängliga	Inga data tillgängliga
Nödtemperatur	Inga data tillgängliga	Inga data tillgängliga	Inga data tillgängliga
ADR klassificeringskod	C8	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt
IMDG Segregeringskod	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt	18 – Alkalier

Vänligen kontakta adressen eller telefonnumret som anges på första sidan i säkerhetsdatabladet för ytterligare information om transport / transport av materialet med järnväg (RID) eller inre vattenvägar (ADN).

Avsnitt 15: Gällande föreskrifter

15.1. Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Status i globala kemikalierregister

Kontakta 3M för mer information. Komponenterna i denna produkt överensstämmer med de kemiska anmälningskraven för TSCA. Alla erforderliga komponenter i denna produkt är listade på den aktiva delen av TSCA-förteckningen.

Direktiv 2012/18/EU

Seveso farokategorier, Bilaga 1, Del 1

-

Seveso namngivna ämnen, Bilaga 1, Del 2

-

Förordning (EU) nr 649/2012

Inga kemikalier listade

15.2. Kemikaliesäkerhetsbedömning

Kemikaliesäkerhetsbedömning har ej genomförts för denna blandning. Kemikaliesäkerhetsbedömning för de ingående ämnena kan ha genomförts av registranterna för ämnena i enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006, med ändringar.

Avsnitt 16: Annan information**Förteckning över ingående ämnens faroangivelser (H)**

H302	Skadligt vid förtäring.
H314	Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon.
H317	Kan orsaka allergisk hudreaktion.
H318	Orsakar allvarliga ögonskador.

Information om uppdateringar

Etikett: Signalord - information har modifierats.

Avsnitt 2: Andra faror fraser - information har modifierats.

Avsnitt 6: Personalinformation vid oavsiktligt utsläpp - information har modifierats.

Avsnitt 7: Information om säker hantering - information har modifierats.

Avsnitt 8: Information om lämplig begränsning av exponering - information har modifierats.

Avsnitt 9: Information om brandfarlighet (fast form, gas) - information har tagits bort.

Avsnitt 9: Information om brandfarlighet - information har lagts till.

Avsnitt 9: Partikelegenskaper N/A - information har lagts till.

Avsnitt 11: Hälsoeffekter - tillagd information - information har lagts till.

Avsnitt 11: Reproduktionstoxicitet, tabell - information har modifierats.

Avsnitt 11: Målorgan - enstaka, tabell - information har modifierats.

Avsnitt 11: Målorgan - upprepade, tabell - information har modifierats.

Section 13: Swedish packaging material statement - information har tagits bort.

Bilaga/Exponeringsscenario

1. Rubrik	
Substansidentifiering	
Exponeringsscenariomamn	Formulering
Livscykelsteg	Formulering eller ompackning
Bidragande aktiviteter	PROC 09 -Överföring av ämne eller blandning till små behållare (för ändamålet särskilt avsedd fyllningslinje, inklusive vägning) ERC 02 -Formulering till blandning
Processer, uppgifter och aktiviteter som omfattas	Batchtillverkning av kemiskt ämne eller blandning (inklusive polymerisationsreaktion)
2.Driftförhållanden och riskhanteringsåtgärder	
Driftförhållanden	Fysikalisk form: Vätska Generella driftförhållanden: Användningstid: 8 timmar/dag; Antal utsläppsdagar per år: <= 225 dagar per år;

Riskhanteringsåtgärder	Vid de driftförhållanden som beskrivs ovan gäller följande riskhanteringsåtgärder: Generella riskhanteringsåtgärder: Människors hälsa: Skyddshandskar - Kemikalieresistenta. Se avsnitt 8 i Säkerhetsdatabladet för specifikt handskmaterial.; Miljö: Avloppsvattenbehandling - Förbränning;
Instruktioner för avfallshantering	Sprid inte industrislam på naturjordar; Förhindra läckage och förhindra att jord/vatten förorenas av läckage.;
3. Exponeringsbedömning	
Exponeringsbedömning	Exponering till människa och miljö förväntas inte överskrida DNEL- och PNEC-värden när identifierade riskhanteringsåtgärder följs.

1. Rubrik	
Substansidentifiering	Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol; EG-nr 224-207-2; CAS-nr 4246-51-9;
Exponeringsscenarionamn	Industriell överföring/förflyttning.
Livscykelsteg	Användning på industrianläggningar
Bidragande aktiviteter	PROC 08b -Överföring av ämne eller blandning (fyllning och tömning) på platser som är särskilt avsedda för detta ändamål ERC 02 -Formulering till blandning
Processer, uppgifter och aktiviteter som omfattas	Överföring av ämne/blandning med tillhörande kontroller.
2. Driftförhållanden och riskhanteringsåtgärder	
Driftförhållanden	Fysikalisk form: Vätska Generella driftförhållanden: Användningstid: 8 timmar/dag; Exponeringsfrekvens på arbetsstället (för en arbetstagare): 5 dagar / vecka; Arbetstemperatur:: 20 °C;
Riskhanteringsåtgärder	Vid de driftförhållanden som beskrivs ovan gäller följande riskhanteringsåtgärder: Generella riskhanteringsåtgärder: Människors hälsa: Använd kemiskt resistent handskar (testad enligt EN374) i kombination med grundläggande personaltutbildning. Se avsnitt 8 i Säkerhetsdatabladet för specifikt handskmaterial.; Miljö: Krävs ej;
Instruktioner för avfallshantering	Släpp ej ut i vattendrag eller avlopp; Förbränning i anläggning godkänd för farligt avfall.;
3. Exponeringsbedömning	
Exponeringsbedömning	Exponering till människa och miljö förväntas inte överskrida DNEL- och PNEC-värden när identifierade riskhanteringsåtgärder följs.

1. Rubrik	
Substansidentifiering	Bis(3-aminopropyl)eter av dietylenglykol; EG-nr 224-207-2; CAS-nr 4246-51-9;
Exponeringsscenarionamn	Industriell användning av lim
Livscykelsteg	Användning på industrianläggningar
Bidragande aktiviteter	PROC 13 -Behandling av varor genom doppning och hållning. ERC 06d -Användning av reaktiva processregulatorer vid

	polymeriseringsprocesser i en industrianläggning (införlivande eller inte i/på vara)
Processer, uppgifter och aktiviteter som omfattas	Applicering av produkt genom ett blandningsmunstycke
2. Driftförhållanden och riskhanteringsåtgärder	
Driftförhållanden	Fysikalisk form: Vätska Generella driftförhållanden: Användningstid: 8 timmar/dag; Exponeringsfrekvens på arbetsstället (för en arbetstagare): 5 dagar / vecka; Arbetstemperatur: 20 °C;
Riskhanteringsåtgärder	Vid de driftförhållanden som beskrivs ovan gäller följande riskhanteringsåtgärder: Generella riskhanteringsåtgärder: Människors hälsa: Använd kemiskt resistent handskar (testad enligt EN374) i kombination med grundläggande personaltutbildning. Se avsnitt 8 i Säkerhetsdatabladet för specifikt handskmaterial.; Miljö: Krävs ej;
Instruktioner för avfallshantering	Släpp ej ut i vattendrag eller avlopp; Förbränning i anläggning godkänd för farligt avfall.;
3. Exponeringsbedömning	
Exponeringsbedömning	Exponering till människa och miljö förväntas inte överskrida DNEL- och PNEC-värden när identifierade riskhanteringsåtgärder följs.

1. Rubrik	
Substansidentifiering	
Exponeringsscenarionamn	Industriell användning av lim
Livscykelsteg	Användning på industrianläggningar
Bidragande aktiviteter	PROC 08a -Överföring av ämne eller blandning (fyllning och tömning) på platser som inte är särskilt avsedda för detta ändamål PROC 13 -Behandling av varor genom doppning och hållning. ERC 05 -Användning i industrianläggning som leder till införlivande i/på vara
Processer, uppgifter och aktiviteter som omfattas	Applicering av produkt med en roller eller pensel. Applicering av produkten med appliceringspistol. Applicering med trasa Överföringar utan dedikerade kontroller, inklusive lastning, fyllning, dumpning.
2. Driftförhållanden och riskhanteringsåtgärder	
Driftförhållanden	Fysikalisk form: Vätska Generella driftförhållanden: Användningstid: 8 timmar/dag; Antal utsläppsdagar per år: 220 dagar/år; Exponeringsfrekvens på arbetsstället (för en arbetstagare): 5 dagar / vecka;
Riskhanteringsåtgärder	Vid de driftförhållanden som beskrivs ovan gäller följande riskhanteringsåtgärder: Generella riskhanteringsåtgärder: Människors hälsa: Skyddshandskar - Kemikalieresistenta. Se avsnitt 8 i Säkerhetsdatabladet för specifikt handskmaterial.; Miljö: Krävs ej;
Instruktioner för avfallshantering	Sprid inte industrislam på naturjordar; Förhindra utsläpp av olöst substans till avloppsvatten eller återsamla från avloppsvatten.;
3. Exponeringsbedömning	
Exponeringsbedömning	Exponering till människa och miljö förväntas inte överskrida DNEL- och PNEC-värden när identifierade riskhanteringsåtgärder följs.

1. Rubrik	
Substansidentifiering	
Exponeringsscenarionamn	Yrkesmässig användning av lim
Livscykelsteg	Spridd användning av professionella brukare
Bidragande aktiviteter	PROC 13 -Behandling av varor genom doppning och hållning. ERC 08c -Vitt spridd användning som leder till införlivande i/på vara (inomhus) ERC 08f -Vitt spridd användning som leder till införlivande i/på vara (utomhus)
Processer, uppgifter och aktiviteter som omfattas	Appliceringspistol.
2. Driftförhållanden och riskhanteringsåtgärder	
Driftförhållanden	Fysikalisk form: Vätska Generella driftförhållanden: Applicerings Temperature:: <= 40 °C; Användningstid: 8 timmar/dag; Inomhus med god allmänventilation;
Riskhanteringsåtgärder	Vid de driftförhållanden som beskrivs ovan gäller följande riskhanteringsåtgärder: Generella riskhanteringsåtgärder: Människors hälsa: Korgglasögon - kemikalierestisenta; Skyddshandskar - Kemikalieresistenta. Se avsnitt 8 i Säkerhetsdatabladet för specifikt handskmaterial.; Miljö: Industriellt reningsverk;
Instruktioner för avfallshantering	Inga användningsspecifika avfallshanteringsåtgärder krävs för denna produkt. Se avsnitt 13 i säkerhetsdatabladet för avfallshantering.
3. Exponeringsbedömning	
Exponeringsbedömning	Exponering till människa och miljö förväntas inte överskrida DNEL- och PNEC-värden när identifierade riskhanteringsåtgärder följs.

FRISKRIVNING: Informationen i detta säkerhetsdatablad är baserad på vår erfarenhet och är, så vitt vi känner till, korrekt vid tidpunkten för dess publicering, men vi åtar oss inget ansvar för någon ekonomisk, sak- eller personskada som uppstår till följd av användning av informationen (med förbehåll för vad som är föreskrivet i lag). Informationen kan inte tillämpas i fråga om sådan användning som inte anges i detta säkerhetsdatablad eller användning av produkten i kombination med andra material. Av dessa skäl är det viktigt att kunder genomför egna tester för att fastställa att produkten passar det av kunden tilltänkta användningsområdet. I tillägg, detta säkerhetsdatablad är framtaget för att förmedla hälso- och säkerhetsinformation. Om ni är importör av denna produkt till Europeiska Unionen, är ni ansvarig för samtliga regulatoriska krav inklusive, men inte begränsat till, produktregistreringar/notifieringar, bevakning av ämnens volym, och potentiell ämnesregistrering

Se www.3M.se/sdb för 3M Svenska AB:s säkerhetsdatablad.